

Componentă inseparabilă a misiunii căminului cultural: STIMULAREA TALENTELOR

Creşterea ponderii şi a eficienţei activităţii căminului cultural în viaţa spirituală a satelor constituie, în ţara noastră, o preocupare a ordinii zilei, izvoară din sarcinile actuale ale înfruntării culturii şi artei naţionale. Evident, rolul principal al căminului cultural este constituirea satisfacerii setei de cultură şi de frumos a colectivităţii în mijlocul căreia activează, participarea sa activă, substanţială, în procesul de învăţare, de însuşirea şi de utilizare a cunoştinţelor, etică şi estetică a populaţiei din mediul rural. Îndeplinirea îndatoririlor esenţiale, de continuu, ale căminului cultural, depinde de competenţa de pastişare şi de aplicarea de iniţiativă al conducătorilor lor ca şi de sprijinul organelor locale, al intelectualităţii săteşti.

liber la sate, şi care vin în contact cu oraşul manifestă tendinţa „modernizării” cu orice preţ (şi nu înţelegem în sens negativ) a comorilor folclorului românesc. A nu da gir acestor „pseudocreaţii” este o sarcină ce revine căminului cultural. Numai prin competenţă, prin cercetarea atentă a specificului, prin păstrarea autenticităţii, el va reuşi să menţină şi să dezvolte toată acea trăsătură care defineşte personalitatea cultural-artistică a colectivităţii respective, originalitatea şi măiestria artistică care au făcut-o să se recomende şi să o impună în faţa colectivităţilor învecinate sau de plan general republican.

Căminul cultural dispune de o gamă variată de forme şi mijloace specifice de antrenare a populaţiei din mediul rural în activităţi ce reprezintă bogăţiile de continut ale spiritualităţii ţărănimii noastre, ale dărilor şi obiceiurilor sale tradiţionale, cultivând sentimentul de dragoste şi respect pentru ceea ce rădăcinile noastre au creat generaţii la rând. Se discută adesea, cu deosebire insistenţă, despre găsierea acestor „forme adecvate” pentru a stimula activitatea creatorilor de talenţi din sate. În ce constau ele? Reprerentă care nişte reţete care asigură automat succesul? Evident, nu! Oricum, trebuie pornit de la conştiinţa creatorilor şi de la existenţa calitativă noi, substanţial deosebită celor din trecut. Populaţia de la sate dispune de posibilităţi mult mai mari de selecţionare a valorilor culturale de noi valori, receptivitatea sa bazându-se pe exigenţe calitative sporite. În aceste împrejurări, căminul cultural trebuie să realizeze asemenea mutaţii pe planul metodelor şi mijloacelor de stimulare şi să satisfacă cerinţele spirituale mereu crescânde ale populaţiei, iar în ultimă instanţă să apropie manifestarea ta-

lentele creatoare ale amatorilor de necesităţi spirituale ale culturilor elevate a societăţii noastre socialiste. Trăsătura distinctivă a căminului cultural ca aşezământ de cultură constă în faptul că activitatea lui nu se mărgineşte la promovarea numai a anumitor domenii ale creaţiei populare. Teoretic, căminul cultural are posibilitatea de a sprijini şi încuraja creaţia populară în toate genurile ei de realizare. Se poate pune însă întrebarea dacă pentru căminul cultural este util sau nu să încerce să cuprindă în sfera lui de activitate toate aceste genuri. Considerăm că, în prezent, îndatorirea sa este de a încuraja, cu mijloacele şi formele specifice activităţii cultural-artistice de masă, procesul de creaţie populară în toate domeniile. Prin urmare, el trebuie să includă întreaga gamă de activităţi prin care amatorul din respectiva comunitate îşi poate afirma pe deplin talentul şi pasiunea. Este potrivit a fi puse în valoare în primul rând acele genuri ale creaţiei populare a căror tradiţie se manifestă şi astăzi cu vigorenţă, sau care s-au manifestat cu pregnanţă până nu de mult şi în consecinţă pot fi încă reînviale şi dezvoltate. La acestea participarea colectivităţii este şi în prezent foarte activă.

Vedem necesar să se acorde o atenţie sporită introducerii în activitatea curentă a căminului cultural a celor genuri de cercuri care până nu de mult se practicau numai sau cu preponderenţă în oraş. Cercurile de pictură, sculptură, balet, foto, cîntec şi clubul trebuie să devină un component al programului de lucru al căminului cultural. În împlinirea unor asemenea activităţi, creatorii de talenţi trebuie să se stabilească cu un raport constructiv de lucru între creatorii de cultură şi căminele culturale din jurul sau microzona respectivă unde se află oraşul. Considerăm că este un imperativ ca încurajarea apăsătoare de creaţie ale amatorilor din mediul rural să se realizeze cu sollicitarea oraşului, al intelectualilor ce pot asigura o îndrumare de specialitate competentă.

În felul acesta se vor crea condiţii tot mai bune ca aşezămintul cultural să-şi poată împlini menirea de principal lăcaş de cultură al căminului cultural, cămin spiritual al colectivităţii după cum îl defineşte însăşi denumirea sa.

Ion VLĂDUŢIU
director în C.S.C.A.

Atrăgând atenţia asupra necesităţii de a invita la activitate căminele culturale, de a căuta modalităţi cât mai atractive, capabile să suscite interesul şi să răspundă multilateral cerinţelor populaţiei săteşti din toate genurile de activitate, în ultimă instanţă în condiţiile actuale din ţara noastră, cînd cultura populară românească se manifestă cu multă vigorenţă, unghiul de activitate al căminului cultural trebuie să fie îndreptat şi în direcţia afirmării talenţilor din masă, avînd în vedere contribuţia pe care colectivitatea respectivă o poate aduce la cultura noastră naţională. Trebuie deci să se acorde grijă şi atenţie nu numai activităţii culturale în care colectivitatea are rolul de consumator de cultură, ci şi a celor care pun în valoare capacităţile sale creatoare. Căminul cultural este instituţia care, prin deschiderea largă a posibilităţilor de afirmare spirituală a cetăţenilor, să contureze colectivităţii o personalitate cultural-artistică, să o impună pe planul culturii naţionale.

Asadar, considerăm ca una din sarcinile de mare răspundere ce revine căminului cultural în etapa în care ne aflăm aceea de a crea condiţii favorabile împlinirii apăsătoare şi creatorilor în toate domeniile artei şi culturii populare. Problema este deosebită mai ales în prezent, cînd în sfera activităţii culturale sînt cuprinse din ce în ce mai mult şi acele grupuri ale populaţiei rurale care, ca urmare a ocupaţiei lor sezoniere, se află numai o parte a timpului lor

Diversificarea disciplinelor şcolare

(Urmare din pag. 1)

care vor rămîne, în fond, izolate. Biologia predată ca domeniu unitar ar putea contribui efectiv la dezvoltarea gândirii ştiinţifice a elevilor, dacă fenomenele fundamentale, marile legi ale proceselor viare ar servi ca o canavă pentru înţelegerea, explicarea, interpretarea multitudinii de fapte învăţate în cadrul botanicii, al zoologiei, al fiziologiei.

O altă cale lăută în considerare pentru contracarea regresivităţii excesive a procesului de învăţămînt este aceea a disciplinelor de sinteză. Matematica, în primul rînd, poate juca acest rol. Predarea matematicii ca un ansamblu de metode şi procedee, cu o arhitectură unitară, în spiritul viziunii moderne, ar contribui nu numai la unificarea intrinsecă a secţiunilor matematice, predată în mod izolat, ci şi la realizarea unei imagini unitare a activităţii matematice. De aceea, după părerea mea, aceste concepte nu trebuie să constituie — cum se crede uneori — ceva analog cu nişte ghiduri turistice, însoţite de descrieri ale obiectelor matematice. În schimb, trebuie să fie rezultatul unei activităţi proprii de confruntare, sinteză şi generalizare, sprijinită pe o suficientă experienţă cu entităţi, proprietăţi, relaţii matematice mai elementare. În acelaşi sens ar trebui să fie înţeleasă şi introducerea unor noţiuni de cibernetică la clasele superioare. Cibernetică ar contribui la punerea în evidenţă a unor înfrîngeri structurale între fenomenele radice deosebite aparent — fizice, biologice, sociale, psihice — stimulînd astfel curiozitatea ştiinţifică, aptitudinea de a folosi modelul şi analogia, de a emite ipoteze îndrăzneţe, cultivînd astfel capacităţile de a „cîntărea” în sisteme conceptuale unitare o mare varietate de fenomene.

Se pot consemna anumite conduite intelectuale comune diverselor domenii de cunoaştere. Am amintit de curiozitate, de spiritul de investigaţie, de aptitudinea de a investiga, de a analiza situaţia, de a observa, de a observa, capacitatea de a confrunta, de a deghiza esenţialul, de a clarifica, de a generaliza, capacitatea de a aprecia plauzibilitatea unei ipoteze etc. Vorbim frecvent de instruire programată, dar nu există de fapt nici un program unitar care să urmărească dezvoltarea sistematică, treptată cu treptă, a acestor aspecte fundamentale ale activităţii de cunoaştere, prin intermediul tuturor disciplinelor predate. Cursul de logică se preda în sfîrşitul liceului, fără un asemenea curs, într-o formă elementară, s-ar putea realiza mult mai devreme (poate chiar din clasa a VII-a) contribuind la corectitudinea raţionamentului şcolarilor şi la o mai bună înţelegere a unităţii intelectului uman dincolo de diversitatea solicitărilor specifice fiecărei ştiinţe.

Un curs de istorie marxistă a filozofiei, înţeles în acelaşi timp ca o

istorie a culturii şi civilizaţiei şi predat în ultimele clase ar putea contribui la înţelegerea raporturilor dintre diferitele sectoare ale activităţii umane — de la producţia materială pînă la creaţia artistică şi ştiinţifică, la activitatea intelectuală, la activitatea dialectică acestor raporturi de-a lungul marilor etape ale dezvoltării societăţii. De fapt, aşa cum preconizăm unii specialiştii, este necesară o umanizare a învăţămîntului prin introducerea în el a teoriei. Cunoaşterea de fizică, chimie, biologie, astronomie etc. trebuie prezentate ca elemente ale cunoaşterii umane, rezultînd din îndelungatul efort al generatelor şi făcînd parte din arsenalul mijloacelor, în conţinutul bogătiei, prin care societatea umană îşi subordonează natura. Un curs de fizică, de pildă, conceput în acest sens nu mulţumeste cu exactitate cerinţele de cunoaştere de fizică şi principiile abstracte ce porneşte de la natura vie a problemelor reale, raportate la contextul istorico-social al gândirii ştiinţifice în care se desfăşoară activitatea de învăţare pe care legitime respective şi aplicabile lor li dobîndesc în civilizaţia contemporană.

Copiii şi tinerii sînt extrem de dornici să recreeze totă această bogăţie de informaţii pe care scoala le-o oferă la cea ce constituie textura vieţii lor cotidiene. Înteresează cinematograful şi televiziunea, calculatorul şi rachetele cosmice, energia atomică şi roţile spaţiale, conceptele transplantaţilor de inimă şi misterele eredităţii. Înteresează jazzul şi orga electronică, frumuseţile ţării noastre, grandioasele construcţii de la Fortule de Fier, Brâncuşi, Tucelescu, Manuilea, monodramele, palindromul cenusiu, după un vechi ritual, denumire după denumire formula după formula nu răspund diversităţii de interese, preocupărilor şi năzuinţelor în care societatea contemporană formează tineretul.

În sfîrşit, un mijloc puțin folosit şi care mi se pare de mare actualitate pentru integrarea cunoştinţelor este acela al temelor sintetice pe care elevii, mai ales în clasele superioare, îndrumaţi de profesori, le-ar putea trata chiar în cadrul unei anumite discipline dar mai ales în cadrul cercurii la orele educative, în cadrul activităţii organizatillo de linieret. Citez pentru ilustraţie: Bucureşti, sau alt centru important (istoric, social, economic cultural etc.), Marea Neagră (geografic, istoric, social etc.), Mijloace de transport (istoric, soluţii tehnice, importanţă socială etc.), Problema alimentară în lume, Comunicaţia la distanţă, Creşterul şi calculatoarele electronice. Rolul cinematografului în cultura contemporană etc. Elevii învăţat cu acest rînd să consulte bibliografia, să-şi întocmească fişele, să organizeze o masă de informare etc. El învăţat în esenţă să mobilizeze şi să sintetizeze cunoştinţele aparţinînd unor domenii diverse într-o viziune unitară.

Desigur aceste sugestii nu pot fi înfăptuite toate de azi pe minele Elei ca o anumită schimbare de optică din partea autorilor de programe şi manuale, un surplus de informaţie, un efort de creaţie şi sinteză din partea cadrelor didactice, o anumită experimentare de durată. Dar ele vor prinde viaţă treptat prin colaborarea tuturor prin înprospătarea concepţiilor şi procedurilor noastre didactice, pentru că răspund unor exigenţe ale culturii contemporane.

t v

- 10,00 — Tele-scoală. Prefaţă la matematică 10,30 — Prefaţă la limba română 11,00 — Curs de limba franceză (reluarea lecţiei de marţi).
- 11,30 — Curs de limba engleză (reluarea lecţiei de marţi).
- 12,00 — TV pentru specialiştii din Industrie. Ciclul „Automatizare”. Exploatarea şi întreţinerea instalaţiilor de automatizare (reluare).
- 12,30 — Închiderea emisiunii de dimineaţă. 14,45 — Fotbal: Steaua-Spartak Tirnova (Cupa Campionilor Europeni). Transmisione de la Stadionul 23 August. O.F.K. Beograd — Rapid Bucureşti (Cupa Oraşelor Tirguiri). Transmisione de la Belgard. 18,30 — Telegazeta economică: Marca prestigiuilor. 19,00 — Club XX — emisiune pentru tineret. „Din tată în fiu”. Iniţierea tineri şi rapozi populari. 19,30 — Telegazeta de seară. 19,50 — Buletinul meteorologic — Publicitate. 20,00 — Studioul de poezie. Versuri în lectură autorilor 20,10 — Interpretări de muzică populară. Cîntăci la Irina Iulian, Ileana Sărăroiu şi Dumitru Sopot. 20,25 — „Naţionalul” la cota 1 + 10,50 — transmisiune nocturnă în direct de pe scîntierul Teatrului Naţional şi hotelului „Intercontinental” din Bucureşti. Participă: arh. prof. Horia Matecu, ing. Constantin Popa, conducători ai unor unităţi de construcţii, precum şi artistul poporului George Calboreanu şi regizorul Horea Popescu, director artistic al Teatrului Naţional. Emisiune realizată de Alexandru Stark şi George Pătrîşcu. 20,50 — Muzică ușoară cu Luiza Costeana, Marina Cerchez şi formaţia instrumentală condusă de Șerban, Trașaganu. 21,15 — Avântierul. 21,30 — Tele-cinema: „Pădurea împietrită” — film artistic de Bette Davis, Humphrey Bogart și Leslie Howard. 22,50 — Telegazeta de noapte. 23,00 — Închiderea emisiunii.

(Urmare din pag. 1)

tradiţională formă de sonată, pe care Tudor Ciocnea a fost deosebit de talentat reprezentant al artei sonore universale. Înşişi alegerea unui asemenea subiect, unde se reliefează cu claritate ideea nobilului sacrificiu pentru libertate, este în sine un act deosebit de curajos. Într-un cântec, deopotrivă cu autorul s-a situat pe poziţia unui artist pătruns de un nou umanism. Enescu a preferat să abordeze o atitudine clasică în faţa tragediei şi în acest sens el a avut o mare înţelegere a cantabilităţii generoasă inspirată în acest caz din „cîntecul lung” — pe care poporul l-a cîntat şi li cîntă cu adîncă înţelegere şi contrastate puternice, ce aparţin diferitelor secţiuni ale poemului simfonice, fără a cădea în pericolul epigonalismului.

Muzica lui Mihail Jora, arta unui subtil armonist ca şi a sintetizator diferitelor elemente, într-un stil original şi atrăgător, silvestre frumuseţile pămîntului şi chipul femeii iubite. Într-unul său cînt înfrînge timpul şi spaţiul şi îmbracă haina universalismului. El poartă amprenta veacului în care a fost creat, în ciuda faptului că motivele şi simbolurile sînt preluate direct din milenara tradiţie folclorică. Ca şi Eminescu, Brâncuşi, Blaga sau Argeşei, Mihail Jora a reuşit să redea sentimentele etern umane — natura şi dragostea — într-un mod profund, cu o mare autenticitate şi semnificaţie. Nicolăodată educat sau lipsit de vigorenţă, lira lui Mihail Jora reprezintă un cîntec al puterii, al bărbăţiei, o lumină aprinsă.

Pe fundalul artei de divers al muzicii noastre, arta lui Mihail Jora este deosebit de interesantă. El este un creator ce posedă o măiestrie deosebită de admirabil, precum şi rîvnind de amprenta ale maturităţii deplină. S-a impus tocmai prin faptul că a comunicat direct şi astfel se explică deosebit de clar şi profund în ştile de concert. Autorul suitei „Muntii Apuseni” a realizat o operă de artă izvoară din idealurile estetice înalte, ale creatorilor ce se înfrîng în orbite largi, un nou umanism, o muzică simplă, sinceră şi optimistă.

cinema

- Planeta maimuţelor: PATRIA 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,15.
- PALATULUI — 19,30 (seria de bilete 250).
- Operaţiunea San Genaro: REPUBLICA — 9; 11,30; 14; 16,15; 18,45; 21,15; VESTIVA — 9,30; 13,30; 16; 18,30; 21, la grădina 19,30. STADIONUL DINAMO — 19,45.
- Surpriza dragostei: SALA CINEMATICA — 9,45; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21 (bilete la casă).
- Winnetou: seria a III-a: LAUZA — 9,30; 11,30; 13,30; 15,30; CAFARUL — 9,30; 11,30; 13,30; 15,30; 17,30; 19,30; FERVIAR — 9; 11,15; 13,30; 15,30; 17,30; 19,30; MODERN — 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45; ARNELE LIBERTĂŢII — 19,30.
- GRĂDINA DOINA — 19,30.
- Neînlesul: CAPITOL — 9,45; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, la grădina 19,30.
- Fratele doctorului Homer: VICTORIA — 9; 11,15; 13,45; 16,15; 18,30; 20,45.
- Prinţesa: CENTRAL — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21.
- Duiul lung: LUMINA — 8,15-16 în continuare, 18,30; 20,45.
- Aventurieri: DOINA — 11,30; 13,45; 16; 18,30; 21, COTROENI — 15,30; 18; 20,30.
- Inimă nebrună, nebună de legat: UNION — 15,30; 18; 20,30.
- Graul animalelor: TIMPURI NOI — 9-21 în continuare.
- Inimă nebrună, nebună de legat: EXCELSIOR — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30; GLORIA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 17,30; 19,30; GRIVIVA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 17,30; FLAMURA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- Valea: ÎNFRĂŢIREA ÎNTRE POPOARE — 15,30; 17,45; 20.
- Prin Kurdistanul sabbat: BUZEŞTI — 15,30; 18; 20,30; VIITORUL — 15,30; 18; 20,30.
- Viva Maria: DACIA — 8-16,30 în continuare; 18,45; 21. PROGRESUL — 15,30; 18; 20,30.
- Premiera strict secrete: BUCEGI — 9,15-13,15 în continuare 15,45; 18,15; 21, la grădina 19,30.
- Eddie Chapman, agent secret: UNIREA — 15,30; 18, la grădina 19,30.
- Taify şi vinătorul: LIRA — 15,30; 18, la grădina 19,30.
- K.O.: DRUMUL SARII — 15; 17,30; 20.
- Tarzan, omul maimuţei: GIULIESTI — 10; 15,30; 18; 20,30; MICOŢA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,45.

teatre

- Teatrul Naţional „I. L. Caragiale” (Sala Studio): Părinţi teribili 19,30.
- Teatrul „C. Tănase” (la Sala Savoy): Comici vestiti al revistei N. Stroie — 19,30.

ADEZUNE DEPLINĂ LA PRINCIPIILE POLITICII EXTERNE A PARTIDULUI ŞI GUVERNULUI

Garanţia viitorului luminos al României

Vreau să-mi aklur glasul, vreau să subscriu pe lista nesfrîşită a milioanelor muncitori, ţărani, intelectuali care s-au demonstrat neîmurmurii lor ataşament la principiile politicii externe şi interne promovate de adresa consecvenţă de partidul nostru, pentru că aceste principii pun mai presus de orice cauza patriei, a poporului, cauza socialismului, a progresului şi păcii mondiale.

Declaraţia adoptată la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naţionale, Declaraţia Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român exprimă voinţa ţării de a depune în continuare eforturi pentru dezvoltarea prieteniei şi colaborării cu toate ţările socialiste, cu partidele comuniste şi muncitoreşti, cu toate forţele care militază pentru înfruptarea aspiraţiilor legitime ale omului, la dimensiunile contemporane ale civilizaţiei. Avem convingerea fermă că politica partidului nostru constituie un

aport la creşterea forţei generale a sistemului socialist, la întărirea unităţii lui, la victoria nemuritoarelor idei ale lui Marx şi Lenin. Promovarea relaţiilor de colaborare cu toate statele, inclusiv în domeniul ştiinţei, care constituie azi o mare forţă socială nu poate fi decît în folosul progresului, al cauzei păcii.

Ca om de ştiinţă, cercetător şi profesor, ca cetăţean al patriei mele socialiste, îmi dau seama că prima noastră datorie este de a milta ca raţiunea, clarviziunea şi înţelegerea să se afirme în relaţiile internaţionale, — ţel cărui sînt consacrate eforturile partidului. Politica partidului de accelerare a mersului construcţiei socialiste, de dezvoltare a colaborării cu toate ţările frăţeşti, de extindere internaţională şi pace, garantează viitorul luminos al României.

Acad. Victor VALCOVICI

Expresie a celor mai înalte idealuri ale democraţiei şi umanismului socialist

Fac parte din generaţia artiştilor plastici care, trăind şi muncind pe meleagurile muresene, cunosc bine transformările petrecute aici, începînd de la eliberarea ţării. În acest orăgel de altădată, în prezent cloceşte o viaţă artistică bogată, pe care noi, „vîrstnicii”, nu am putut-o visa cu trei decenii în urmă.

Ca artist, viaţa mea am consacrat-o cîntării frumozului idealităţii, adevrului. Urîndu-mi vocaţia, prin graul penului am căutat să exprim sentimentele mele avînd în centrul creaţiei transformările înnoitoare ce se petrec în ţara noastră românească. Politica partidului nostru este foarte clară răspundea aspiraţiilor poporului nostru. Ea este expresia concentrată a ceea ce purtăm fiecare în minte şi în suflet. Am realizat în creaţia mea o exprimare a dîntre trăsăturile esenţiale ale structurii psihice a poporului care, întotdeauna, în cursul istoriei, a luptat pentru dreptate şi libertate, a căutat să stabilească şi să întărească în conştiinţa tuturor celor care poartă, iar în ultimele decenii cloceşte, în strînsă unire, cu popoarele ţărilor socialiste pentru înfruptarea celor mai înalte idealuri ale democraţiei şi umanismului socialist.

Corespunzător cerinţelor majore ale timpului

Împreună cu toţi în mod necondiţionat, poartăm în conştiinţa noastră şi extensia a forţelor de creaţie pentru a depune în continuare eforturi pentru dezvoltarea prieteniei şi colaborării cu toate ţările socialiste pentru restabilirea şi întărirea unităţii mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale, a tuturor forţelor antiimperialiste. Noi, sîndergştii, sîntem conştienţi că amplul şi complexul proces de înflorire a societăţii noastre socialiste este de neconceput fără angajarea în toată plenitudinea a forţelor şi capacităţii creatoare a întregului popor.

Lucrez ca otel la combinatul siderurgic Hunedoara, unitate care, în prezent, asigură circa 62 la sută din producţia de otel a ţării. Numai în cele opt luni care au trecut din acest an, colectivul nostru nu numai

cu înfruptarea principiilor indicatori de plan, dar a şi realizat peste prevederile planului. Însuşi faptul de realizarea obţinută, de imaginea viitorului luminos pe care ni-l făurim sub conducerea partidului, ne vom uni şi mai mult eforturile pentru a realiza pe un plan superior succesele de până acum, ceea ce va constitui cel mai convingător element al sprijinului deplin pe care-l acordăm politicii interne şi externe a partidului nostru.

Loialtă cu toţi sîndergştii hunedoareni, nu voi precupeţi nici un efort pentru a da patriei cît mai mult otel, convins fiind că numai astfel vom face să înflorească continuu România noastră socialistă.

Barabă ISTVAN
artist — pictor
Tg. Mures

Un exemplu de răspundere patriotică şi internaţionalistă

Este un adevăr de negădudd că întreaga activitate a Partidului Comunist Român pe tărîmul politicii externe este dominată de eforturile lor de partid şi de cele ale muncitorilor şi colaborării cu toate statele socialiste. Declaraţia de principii a Marii Adunări Naţionale, cuvîntările tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi ale celorlalţi conducători de partid şi de stat exprimă gîndurile şi sentimentele profund internaţionaliste ale întregului nostru popor. De aceea, atît eu cît şi celelalte cadre didactice din scoala noastră ne aklurăm din toată inima sentimentelor de adeziune deplină faţă de înţelegerea şi consecvenţa cu care partidul nostru conduce întreaga operă constructivă din România socialistă, în spiritul celor mai înalte aspiraţiilor ale poporului şi reprezentărilor sale politice constituie pentru noi, cadrele didactice, un exemplu deosebit de răspundere patriotică şi

internaţionalistă, de luptă pentru înflorirea culturală a ţării, pentru sădirea adevărului, a spiritului de prietenie în conştiinţa tuturor celor pe care-i creştem pe băncile şcolii, faţă de popoarele din ţările socialiste, faţă de forţele progresiste de pretutindeni.

Ca una ce slujeşte caedra, instruiind şi educînd tînărul generat, sînt hotărîtă să muncesc din toată inima, să depun toată priceperea mea pentru a săd în sufletele elevilor dragostea neîmurmurată faţă de partidul nostru drag, faţă de patria socialistă. Ferm convinsă că politica partidului şi a statului nostru slujeşte pe deplin intereselor vitale ale întregului popor, cauză socialismului şi păcii, îmi exprim şi pe această cale întreaga adeziune faţă de principiile ei înţelepte.

Aurica FILIMON
învăţătoare, director adjunct
la Şcoala generală nr. 18 Bacău

Întruchiparea aspiraţiilor poporului

Sînt un tînăr inginer agronom. Lucrez în cooperativa agricolă din satul Poată, comuna Medieşul Aurit, de la terminarea facultăţii. Unitatea noastră se dezvoltă an de an. Sînt în acest an tînărul cooperatior de aici au obţinut recolte frumoase. Iar în sectorul zootehnic, la producţia de lapte, lînă, carne etc., cooperativa s-a realizat exemplar sarcinile de plan, le-a depăşit.

La noi în cooperativă, lucrează împreună, înfrăţit în muncă şi animată de aceleai idealuri, tînărul forţelor socialiste, a unităţii împreună urmărîm acelaşi scop: dezvoltarea cooperativă, înflorirea ei, creşterea averii obşteşti şi, pe această cale, bunăstarea tuturor cooperatiorilor. Succesele obţinute sînt un rod al politicii juste a partidului nostru. În această politică vedem noi şi viitorul asigurat al tărîmului cooperatior, al tuturor oamenilor muncii. Dată de noi şi din tot sufletul, cu toate convingerile mele, politica profund umanistă a partidului şi guvernului, îndreptată spre fericele poporului român, spre întărirea forţelor socialiste, a unităţii împreună cărei comuniste şi muncitoreşti constituie politica, poporul nostru vede întruchipate propriile sale aspiraţii, de ridicare a patriei pe culmi tot mai înalte, de conlucrare cu toate popoarele, în interesul progresului şi păcii.

Ing. agronom Victor PINTEA
C.A.P. Poată,
comuna Medieşul Aurit,
judeţul Satu Mare

Din scrisorile sosite la redacţie

(Urmare din pag. 1)

lea desăvîrşit construcţiei socialismului în scumpa noastră patrie”.

„Am studiat cu multă atenţie documentele de partid cu privire la politica partidului nostru în problema relaţiilor internaţionale”, scrie muncitorul Dan Cornel din Deva. Declaraţia Marii Adunări Naţionale, precum şi cuvîntările tovarăşului Nicolae Ceauşescu au arătat încă o dată că ţara noastră promovează o politică externă principială şi constructivă plină de grijă pentru bunăstarea şi fericele poporului nostru, pentru unitatea ţărilor socialiste, a mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale. Îmi exprim acordul deplin cu această politică. Totodată, vă asigur că voi căuta să fiu în primele rînduri pentru a contribui la toată energia mea la continua dezvoltare şi înflorire a patriei noastre socialiste”.

„Folosec acest prilej pentru a-mi manifesta acordul şi ataşamentul meu deplin la politica partidului şi guvernului nostru care, pornind de la înalta responsabilitate faţă de patrie, faţă de cauza socialismului şi păcii, asigură poporului nostru dezvoltarea liberă şi demnă în strînsă prietenie cu toate celelalte ţări socialiste frăţeşti, cu toate popoarele lumii”, scrie pensionarul Alexandru M. Rădoiu din Albeşti, judeţul Olt.

OMUL — marele univers al artei

Dumitrescu. Ea operă trasată cu vîntul în lăzile şi oratorilor sale. Sînt lucrări legate de o epocă nouă, a avîntului constructiv, a transformărilor care se petrecuau şi se petrec în conştiinţa oamenilor angrenaţi în elanul revoluţiei. Sînt aceste aceste se datorează faptului că artistul are la dispoziţie o bogată problematică umană, căreia i-a găsit expresia coresponzătoare.

Artă şi creaţie de multe ori preocupat tîlmăcească versul lui Lorca în muzică. A izbutit adesea în lieduri — gen în care sensibilitatea sa artistică şi-a găsit cea mai ideală exprimare. În ciclurile sale există reale călătorii, polifonie densă, în care se suprapun delicate li-nii melodice şi interesante combinaţiile armonice cromatice, toate aceste elemente contopite într-un stil original pentru neoclasicismul muzical românesc. În lucrările compozitorului întîlnim pagini de un lirism

sincer, vibrant şi direct, expresia unui temperament artistic autentic şi plin de sensibilitate.

Străbătută de melodiile încîntătoare, cu un expresiv modalism, prezent atît în limbajul armonical, cît şi în cel polifonic şi de o mare varietate timbrică, muzica lui Tiberiu Olah redă cu rezonanţă noi lumina noastră în aspecte caracteristice. Compoziţiilor sale conştient că adesea tradiţia bine înţeleasă ascunde un subtext inovator şi, dimpotrivă, avangardă cu scop în sine nu se separă de „ariergarda” sa. El cultivă inovaţia înţeleaptă, legată strîns de o artă superioară, angajată, o artă marşantă, înclinată luminii. Se inserie în rîndurile adevăraţilor cercetători ai profunzimilor condiţiei umane, dornic

contemporan, frămîntat şi puternic interogant de problemele spinoase şi multitudine ale artei veacului nostru. Mai apăsător de combinatele armonice savuroase şi luminoase, colportă decît la concepţia modală popor-zisă, muzica lui Dumitru Caproian se ascultă cu plăcere şi redă setea nestăvilnică de viaţă a tineretului nostru, în acest nou profil de epocă.

Situată în marea constelaţie europeană, muzica românească nu numai că nu dispăre sau pleşte, dar se arată într-o lumină vie, chiar strălucitoare! În deseale confruntări internaţionale, entuziasmul strălucitor creşte neîncetat. O preţuire nu numai pentru că a valorificat de minune folclorul, frămîntul undalţilor noastre sufletesti, ci şi pentru faptul că aparţine marelui tezaur clasic şi universal al artei umane, clasice şi universale al artei umane, clasice

Aurel Stroie ne apare ca un artist

OMUL FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU EL ÎNSUȘI...

— Există, după opinia dumneavoastră, vreo viziune în care omul să-și poată spune liniștit și destul de clar, dar nu chiar totul, nu mai am nimic de îndreptat în propriul meu for interior și multumit DEFINITIV, nu mai încerc să mă AUTO-EVALUEZ, să-mi judec tehnicele acțiuni, succesele și înșuşele vieții de toate zilele?

Am pus această întrebare mai multor oameni, de profesioni deosebite, și iată câteva din răspunsurile obținute:

— „Auto-exigența nu funcționează exclusiv pe plan individual, ci reprezintă un reflex firesc al auto-exigenței generale. Tot așa cum un colectiv, o instituție, un oraș, un județ, o țară întregă pot fi exigente față de ele însele, individul — particula din ansamblu — este dator să se cunoască bine pe sine, să se investigateze permanent, prezinzându-și de fiecare dată, în orice situație, să dea maximumul”;

— „Omul de calitate stă cu ochii ațintiți nu numai asupra celorlalți. Această sa nu bați pasul pe loc, să nu te multumesci cu ce ai obținut doar până la un moment dat. Nu există „stare terminată”, a multumirii de sine, indiferent de vîrstă”;

— „Este specifică omului, în general, și mai ales aceluia care trăiește într-o societate înzestrată cu înaltă tehnologie, viziunea neîntreținută a creației, a realizării și a perfecționării. Dar este nevoie de un efort personal, neîntrerupt, pentru a străbate aceste drumuri. Altfel stagnezi! Și-n zilele noastre inerția este cea mai mare rădăcină a stagnării”;

— „Este necesar să se confrunte cu ceilalți, ca să aibă, oricât, puncte de reper mai obiective. — Considerați subiectivitatea ca fiind realitatea o primăjdie pentru auto-cunoaștere? — Chestiunea e înfinit mai complexă decît pare la prima vedere: mă cunosc pe mine însumi, dar fără o raportare la ceilalți oameni cu care lucrez, cu care trăiesc în casă sau în stradă și la cei despre care ești în zărire sau în cărți și tu

la auto-macărău de 5 tone. Știam că la prize de putere a macaralei sînt anumiți deficienți la un subansamblu, care, pe deasupra, mai și „mîncă” multe ore de manopera: 4 oameni montau o priză de putere într-o jumătate de zi. M-am apucat de lucru, acasă, unde am biroul meu, exact ca orice birou, cu tot ce-mi trebuie, și-am reușit să simplific manopera și construcția, astfel încît un singur om să poată monta o priză într-o oră și jumătate. Ce m-a ajutat n-a

cep înfumurarea, mioopia, sclerozarea personalității. În epoca noastră, cînd medicina — ca atîtea alte domenii de activitate umană — e inundată de nouă surprinzătoare, a nu fi la curent cu ele reprezintă moarte curată. De altfel, cred că omul modern, îndiferent de profesie, e dator să înțeleagă specificul vremurilor pe care le trăiește. Dacă acum o sută de ani un om care învăța o meserie era pe deplin stăpîn pe ea și ceea ce învășase inițial, cu vagi excepții, îi

trivă, cred eu, acest accent al secolului XX arată nobilitatea și cîteșanța omului, nepolitica sa sete de cunoaștere, de auto-depășire. — Profesuna noastră, de medic, te pune în contact cu fel de fel de oameni. Dacă noi am porni de la premisa că sîntem superiori celor pe care avem datoria sîntă de a-i însă-nătoși, n-am mai putea stabili nici o comunicare cu aceștia, de nici un ordin. Ori eu, medicul, sînt dator să fiu extrem de exigent cu mine, de sever chiar, să-mi impun o conduită egală, să nu „obosc” pe parcursul bolii pacientului meu, să-l acord maximum din ceea ce știu, și — ca să-l acord și mai mult — să mă pun în continuare la punct cu tot ceea ce-i nou, în medicină. Nu-i nici o noapte în succinta mea profesie de credință, dar reamintirea unor adevăruri nu strică niciodată, mai ales că printre îndatoririle celor mai vîrstnici e și asta: să comunice generațiilor următoare adevărurile de bază ale existenței umane.

— Cereți adoc doctorului Eugen Străjescu, găsim într-însa o impresionantă cantitate de cărți de specialitate, precum și manuale de psihologie (ne amintim de cuvintele sale: „Profesiunea noastră, de medic, te pune în contact cu cel de fel de oameni”, albume cu reproduceri de artă plastică („Pentru un chirurg, frumusețea corpului uman e un „omnium in omnibus” — Omul perfect, cît mai aproape de idealul pe care și-l-a făcut în legătură cu sine. O frază a interlocutorului nostru, concentrînd în sine toate ideile discuziei.

Încrederea în sine și auto-nemulțumirea

anchetă socială de Mihai STOIAN

nu pot ajunge la un rezultat cît de cît exact. Să vă dau tot un exemplu personal, ținînd seama de tema pusă în discuție: repet că am 40 de ani, sînt căsătorit, am doi copii, o familie frumoasă, am un loc de muncă în care visăm de mic copil să lucrez, nu mi-ar rămîne decît să lucrez în continuare liniștit și în pace. Dar ce se ascunde îndărătul acestui cuvînt „conștiințos”? Asta poate să însemne și „suficient”, și „cît se cere”, dar și conștiințos față de mine, adică încredere permanentă în auto-depășire, să dau mai mult decît mi se pretinde la un moment dat. Și pentru ca exemplul să fie dus mai departe, iată și-o nemulțumire a omului de 40 de ani: pierd prea mult timp — v-am mărturisit că aceasta este obsesia existentelor mele — cu ocupații care mă împiedică să-mi sporesc calificarea. Pierd prea mult timp și cîți mulți alți ingineri — ore, zile, săptămîni și-n ultimă instanță ani, cu asigurarea aprovizionării locului meu de muncă, ceea ce de ce n-am recunoscut deschis, înseamnă înroșire de timp calificat și, mai grav, înseamnă primădia plafonării. Astăzi, cînd sîntem martorii exploziei științifice, mă mai pot eu mulțumi cu ce-am învățat acum aproape două decenii? Bineînțeles, mă zbat să mă pun necontenit la punct. Avem aici un centru de documentare tehnică bine înzestrat dar eu n-am timp suficient ca să citesc cărți noi, broșuri, materiale care să ridice chestiuni de principiu, fundamentale, pentru domeniul în care sînt calificat. Sarcinile de producție sînt atît de complexe, încît timpul destinat punerii la punct, investiției pentru perspectivă, e mult prea limitat. E aici un cerc vicios din care ar trebui să se iasă, pentru că, oricît de continuă ar fi confruntarea datelor științifico-tehnice noi cu producția curentă, corpul de ingineri și de tehnicieni are datoria să privească mult mai departe.

Despre lecătura DUMITRU SIRBU de la aceeași uzină, ni se vorbește ca despre omul care, la fel cu mulți alți tovarăși de-ai săi, a dat întreprinderii în care lucrează rodul celor mai buni ani ai săi. Și el s-a zbat, de mic copil, să răzbească în lumea tehnicii care-i chema cu mirajul ei: a plecat de la 12 ani de-acasă, a intrat foarte de timpuriu ca ucenic tractorist; o jumătate de zi lucrează, cealaltă jumătate de zi merge la școală, plătuindu-și taxele cu banii câștigați prin muncă. E mîndru, după toate eforturile pe care le-a depus ca adolescent, c-a izbucit să absovie liceul industrial. Și Dumitru Sirbu e om la casa lui, gospodăru, are un băiat într-o XI-a la seral și alt băiat, înfiat, actualmente student în anul II la Politehnică. Și totul...

— Nu-mi găsește liniștea. Mereu mă chină cîte-o idee nouă. Am ambiția să modific tot ce-mi cade în mîna, să fac lucrurile să meargă mai bine. Muncesc

foșt doar răbdarea de-a sta în scaun multe nopți, cînd faptul că cunoscteam de degetele, cum să vă spun, pieșca la care voiam să aduc schimbări. Mă cunoscteam pe mine, știam că pînă nu-mi dau seama că trebii nu mă las, asta mi-a dat putere și curaj. Acum e în curs de omologare o altă inovație a mea, care duce și mai departe inovația dinainte: un singur om va putea monta, doar într-o oră, cinci prize de putere. Dar nici cu asta nu m-am declarat mulțumit: știam că suportul aceleiași prize se cam rup. Am cercetat: prizele erau prea rigide pe statură, așa că-am căutat un mijloc de-a fi pe suspenție, ca să poată suporta șocurile. Pînă la urmă, am folosit cauciucul, căci orice alt material se degradează: acolo bate mereu noroi mult far materialul, destrăduindu-se, nu mai înghăduieș arcului să suporte șocul. Inovația e acum în probă și sînt convins că vom reuși...

— Eu încerc să îmbunătățesc calitatea produselor uzinei noastre, așa cum fac foarte mulți, alți sînt pretindevi în țară, nu pentru a încasa recompensa care i se cuvine oricărui inovator. O fac, în primul rînd, pentru că mă simt dator s-o fac, mi-e la inimă „marca fabricii”. Doi: pentru că am eu neliniștea asta a mea: mie-mi place să îmbunătățesc, să modific tot ce-mi cade în mîna. Și-abia în al treilea rînd vine chestiunea recompensei... Cîstigi, nu-i pentru mine o recompensă înzecețită să știu că de la aplicarea în producție a inovației la prize de putere pe auto-macara, nu mai avem reclamații în legătură cu acest subansamblu? — Un oraș în care dar are o țară din trecut și trebuie să albă și o țară din prezent. Pe asta, fiindcă sîntem cea mai importantă întreprindere a orașului, noi l-o facem. E puțin lucru?

O dragoste asemănătoare pentru orașul în care muncesc de mai bine de douăzeci de ani — Tirgoviste — ne-a mărturisit și directorul spitalului din localitate, doctorul EUGEN STRĂJESCU. Desi bucureștean de origine, s-a legat de localitate și de oamenii a-căstia, numele lui devenind binecunoscut și stimat. Întrînd în biroul său, îl găsim aplecat asupra unei cărți: „Tratat de tehnică chirurgicală”.

— Am de făcut astăzi două intervenții chirurgicale mai dificile — ne spune dînsul parcă scușduindu-se.

Desi am la activ cîteva mii de operații — cred că între 6.000 și 7.000 — socotesc necesar să fac o asemenea „recapitulare” de fiecare dată. Mă pregătesc în felul ăsta pentru intervenție, nu numai din punct de vedere tehnic, ci și spiritual. Este, dacă dorim, ca un fel de exercițiu sau repetiție generală pentru actor, pentru solist. Siguranța de sine este ideală pînă la o limită, dincolo de ea în-

Părinții în viața ai unor copii orfani

Milioane de oameni fac zilnic nu numai efortul de a crea cele mai bune condiții de trai copiilor lor dar și pe acela de a fi alături de ei în fiecare din micile și marile frământări apărute în procesul formării lor, de a le înțelege particularitățile vîrstei, de a fi — clipă de clipă — în acord cu sensibilitatea lor delicată. Mii și mii de educatori fac eforturi similare pentru a suplini cu succes — fără deosebiri sesizabile — absența părinților pe lîngă copiii ce au avut nefericirea de a rămîne singuri.

Cel despre care scriem azi face excepție de la regulă. El intră în categoria „cazuri”. Cazuri — de părinți numai cu numele; cazuri de părinți în viață, ai unor copii orfani.

Mal erau cîteva zile pînă la începerea noului an școlar. La ora aceea țirze din seară — la care Ion Beșliu a plecat de-acasă — mai toți copiii dormeau cu gîndul la caiețele, pixurile, creioanele colorate primite în dar de la părinți. În timp ce ei se confundau — fără alte griji — în apele somnului, Ion și-a continuat hotărît drumul. S-a urcat într-un tren de București, s-a strecurat sub o banchetă și a ajuns cu bine, fără ca cineva să-l fi observat. Un caz tipic de vagabondaj infantil, simptom specific al unor tulburări de comportament la această vîrstă? Tentați aventurii? Să nu ne grăbim...

Singura modalitate de a putea interna pe toți cei șase copii ar fi introducerea unei acțiuni de decădere din drepturi a părinților. Dar de ce „decădere”, adică absolvirea de orice sarcini?

În fond, cînd cer internarea, copiii vor să trăiască omeneste. Nu pot fi constrînși părinții înșiși să asigure acest lucru?

Mal erau cîteva zile pînă la începerea noului an școlar. La ora aceea țirze din seară — la care Ion Beșliu a plecat de-acasă — mai toți copiii dormeau cu gîndul la caiețele, pixurile, creioanele colorate primite în dar de la părinți. În timp ce ei se confundau — fără alte griji — în apele somnului, Ion și-a continuat hotărît drumul. S-a urcat într-un tren de București, s-a strecurat sub o banchetă și a ajuns cu bine, fără ca cineva să-l fi observat. Un caz tipic de vagabondaj infantil, simptom specific al unor tulburări de comportament la această vîrstă? Tentați aventurii? Să nu ne grăbim...

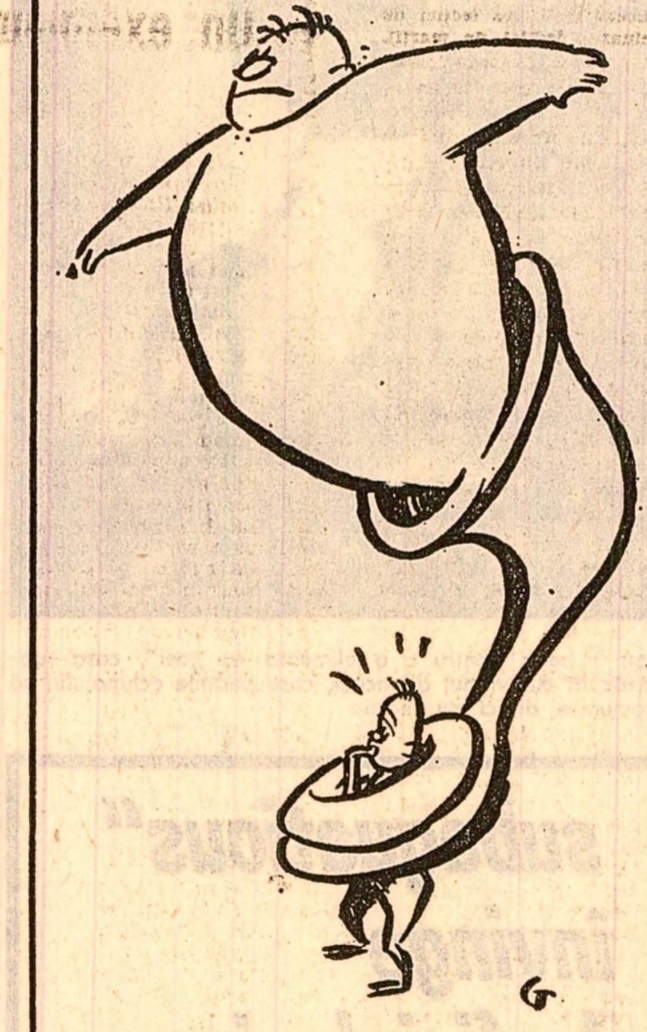
Așteptînd să se lumineze, Ion a răzicit cîteva ore prin fața vitrinelor. Vedea cu adevărat foarte puțin. Pe rețină i se derula imaginea întimplărilor zilnice de-acasă: tatăl care se scolară pe la ora nouă dimineața, face cîteva mături de mesteacăn, pleacă, vine măturile, se pune pe băt pînă spre seară, cînd — dacă nu cumva doarme prin șanturi — vine acasă și începe să ceară bani: de la el, Ion, elev în clasa a VII-a, de la Dumitru care are 13 ani, de la Ștefan care are 8, de la Toader care are doar 7. Îi trimite să ceară pe datorie, să cerșească. Copiii plîng; uneori acceptă; alții nu. „Tatăl” îi la la bătaie. Îi alungă. Zilnic.

Ion Beșliu a făcut drumul de la Moinești la București cu o sarcină precisă: venea în numele celorlalți șase frați ai săi — trei fete și trei băieți de vîrstă cuprinse între 13 și doi ani jumătate — să ceare internarea lor, a tuturor, într-o „casă a copilului”. „Acasă nu se mai poate”...

Am căutat-o pe Maria Chiper — fiica bătrînei — la Podul Iloael unde muncete. Am vrut să vedem cum îngrijește copiii alora. Fiindcă Maria Chiper e soră pediatră. Nu am găsit-o, era învoia.

„Lucrează aici de mai bine de zece ani. Știm că mai are o fetiță. Nu a pomenit nimic de ea pînă în momentul în care a trebuit să ia alocație” — ne spune dr. Rodica Lișman.

„Nu am auzit-o niciodată să pregătească vreun cadou, vreou felicitare, să se ducă să-și vadă fetița. Am aflat din unele scrisori primite

TROMBONIST Desen de G.O.P.O.

— Dacă vreți să rămînem la comparația pe care am făcut-o, adăuga că și uzina, dacă nu e permanent pusă la punct, poate îmbătrîni din punct de vedere tehnico-economic. Este, în acest caz, cu uzina dumneavoastră modernă care vine pasul cu nouătile.

— Firește, dar și omul e în stare să-și prelungească tinerețea, măcar tinerețea de spirit, dacă își reînnoiește „tăiajul” interior, dacă continuă să studieze, să se frămînte, să caute soluții îndrăznețe. Mai ales că — realitatea o demonstrează cu prisosință — la mîrge înalte. Eu, într-un sens, pot spune fără pic de falsă modestie, că mi-am văzut visul cu ochii. M-am născut la țară, tatăl meu era muncitor petrolist în schela Moreni, eram șapte copii la părinți, iar mie, de mic copil, mi-a intrat în cap să ajung inginer. Primul lucru pe care l-am făcut ca să reușesc a fost lectura. Citeam pe rușine. Cum tot timpul cit am urmat școala tehnică medie metalurgică am stat în internat, am avut vreme destulă pentru citit. — așa se și explică de ce am reușit primul la examenul de admitere. Pe urmă, la 27 de ani, cînd al încă întreaga viață înainte și cînd te tenează, de multe ori, lucrurile secundare din viață, — îmi permit să mă relaxez — am fost destul de serios, față de mine însumi și nu mi-am îngăduit să pierd timpul. De altfel, din todeauna m-a obsedit teama de-a nu pierde timpul. Așa m-am format eu. Ca proaspăt absolvent al Facultății de mecanică, avînd specialitatea „mașini și utilaj petroliere”, am cerut direcțiunii uzinei să trec, la început, prin absolut toate secțiile, în așa fel încît să capăt o viziune de ansamblu asupra producției noastre, chit că, pînă la urmă, aveam să lucrez într-un loc cu o perspectivă mai limitată. N-aveam de unde să știu c-am să fiu cîndva și inginer-sef, că experiența de atunci avea să-mi folosească enorm acum. Am lucrat pe rînd la turnătorie, la forj, la racorduri, la lanturi și turboburi, la serviciul tehnic, la constructorul-sef și așa mai departe. Cunoscuț uzina așa cum mă cunosc pe mine. Sau poate și mai bine.

— De ce acest „poate și mai bine”? Aproximația nu-i deloc specifică profesunilor dumneavoastră.

— Nu-i vorba de aproximație, ci de corectitudine. Omul, în general, se cu-

Visul lui tainic ar fi să-și bea cafelețu, să pescuiească și să semneze indescifrabil. Cînd simte că o problemă ar putea să ajungă pînă la el se baricadează într-un cotej pînă trece furtuna. Își scoabete o ferăstruică în cotej și de acolo examinează situația, să vadă ce se mai poate face. Alinearea nu-i aduce nici o bătaie de cap. Nu studiază inițiativa, dar o amînă cu toată convingerea... O amînă și se întoarce în cotej.

Indescifrabila semnătură

— Am de făcut astăzi două intervenții chirurgicale mai dificile — ne spune dînsul parcă scușduindu-se.

Desi am la activ cîteva mii de operații — cred că între 6.000 și 7.000 — socotesc necesar să fac o asemenea „recapitulare” de fiecare dată. Mă pregătesc în felul ăsta pentru intervenție, nu numai din punct de vedere tehnic, ci și spiritual. Este, dacă dorim, ca un fel de exercițiu sau repetiție generală pentru actor, pentru solist. Siguranța de sine este ideală pînă la o limită, dincolo de ea în-

cipal, cu toată convingerea, dar s-o respingă... Dacă o aprobă — cine știe ce se întimplă? Dacă aprobă o inițiativă, trebuie s-o studiezi, el e prea lenș și de aceea preferă amînarea. Amînarea nu-i aduce nici o bătaie de cap. Nu studiază inițiativa, dar o amînă cu toată convingerea... O amînă și se întoarce în cotej.

Am căutat-o pe Maria Chiper — fiica bătrînei — la Podul Iloael unde muncete. Am vrut să vedem cum îngrijește copiii alora. Fiindcă Maria Chiper e soră pediatră. Nu am găsit-o, era învoia.

„Lucrează aici de mai bine de zece ani. Știm că mai are o fetiță. Nu a pomenit nimic de ea pînă în momentul în care a trebuit să ia alocație” — ne spune dr. Rodica Lișman.

„Nu am auzit-o niciodată să pregătească vreun cadou, vreou felicitare, să se ducă să-și vadă fetița. Am aflat din unele scrisori primite

Am căutat-o pe Maria Chiper — fiica bătrînei — la Podul Iloael unde muncete. Am vrut să vedem cum îngrijește copiii alora. Fiindcă Maria Chiper e soră pediatră. Nu am găsit-o, era învoia.

„Lucrează aici de mai bine de zece ani. Știm că mai are o fetiță. Nu a pomenit nimic de ea pînă în momentul în care a trebuit să ia alocație” — ne spune dr. Rodica Lișman.

„Nu am auzit-o niciodată să pregătească vreun cadou, vreou felicitare, să se ducă să-și vadă fetița. Am aflat din unele scrisori primite

Am căutat-o pe Maria Chiper — fiica bătrînei — la Podul Iloael unde muncete. Am vrut să vedem cum îngrijește copiii alora. Fiindcă Maria Chiper e soră pediatră. Nu am găsit-o, era învoia.

„Lucrează aici de mai bine de zece ani. Știm că mai are o fetiță. Nu a pomenit nimic de ea pînă în momentul în care a trebuit să ia alocație” — ne spune dr. Rodica Lișman.

„Nu am auzit-o niciodată să pregătească vreun cadou, vreou felicitare, să se ducă să-și vadă fetița. Am aflat din unele scrisori primite

Am căutat-o pe Maria Chiper — fiica bătrînei — la Podul Iloael unde muncete. Am vrut să vedem cum îngrijește copiii alora. Fiindcă Maria Chiper e soră pediatră. Nu am găsit-o, era învoia.

„Lucrează aici de mai bine de zece ani. Știm că mai are o fetiță. Nu a pomenit nimic de ea pînă în momentul în care a trebuit să ia alocație” — ne spune dr. Rodica Lișman.

„Nu am auzit-o niciodată să pregătească vreun cadou, vreou felicitare, să se ducă să-și vadă fetița. Am aflat din unele scrisori primite

Portret satiric de Teodor MAZILU

N-o resping, căci și pentru asta se cere o anumă răspundere, de aceea preferă s-o lase ulată”, s-o înmormînteze ca pe-un sinucigaș, în taină, fără flori și discursuri.

El face toate aceste gesturi cu o anumă dezinvoltură; el nu crede că există viață, ci numai documente, acte și certificate în legătură cu viața. Un om e în concepția lui scena unor certificate — de naștere, de căsătorie sau de deces.

N-o resping, căci și pentru asta se cere o anumă răspundere, de aceea preferă s-o lase ulată”, s-o înmormînteze ca pe-un sinucigaș, în taină, fără flori și discursuri.

El face toate aceste gesturi cu o anumă dezinvoltură; el nu crede că există viață, ci numai documente, acte și certificate în legătură cu viața. Un om e în concepția lui scena unor certificate — de naștere, de căsătorie sau de deces.

N-o resping, căci și pentru asta se cere o anumă răspundere, de aceea preferă s-o lase ulată”, s-o înmormînteze ca pe-un sinucigaș, în taină, fără flori și discursuri.

El face toate aceste gesturi cu o anumă dezinvoltură; el nu crede că există viață, ci numai documente, acte și certificate în legătură cu viața. Un om e în concepția lui scena unor certificate — de naștere, de căsătorie sau de deces.

N-o resping, căci și pentru asta se cere o anumă răspundere, de aceea preferă s-o lase ulată”, s-o înmormînteze ca pe-un sinucigaș, în taină, fără flori și discursuri.

El face toate aceste gesturi cu o anumă dezinvoltură; el nu crede că există viață, ci numai documente, acte și certificate în legătură cu viața. Un om e în concepția lui scena unor certificate — de naștere, de căsătorie sau de deces.

Natalia STANCU

anchetă internațională a „Științei”

Cel de-al șaptelea continent — continentul albastru, mările și oceanele — ocupă două treimi din suprafața globului, dar abia astăzi omul, ajutat de o tehnică de investigație perfecționată, își poate pune cu mai mult temei problema cunoașterii și folosirii resurselor sale. Stimulată de cutanța unor cercetători de talia francezului Yves Cousteau, a englezului Brian Ray, a belgianului Jacques Piccard — oceanograful abordează din plin amplul său obiect de studiu, luminizând încet-încet date, realizări sau ipoteze dintre cele mai palpitante. Vom folosi intensiv zăcămintele minerale pe care le acoperă milioanele de tone de apă? Cum vor arăta cantățile care vor canaliza forța motrică a mării spre marile centrale de energie ale viitorului? Se vor scoate oare din mare alimentele viitorului? Va prefera — și va putea, oare — omul să treacă pe scară largă la viața subacvatică? „Laboratoarele mobile” — în genul „vaselor științifice” sau al batiscaurilor de mari adâncimi — conduc și coboară pe sași în însuși miezul vieții submarine. Din toate direcțiile converg constatările și ipotezele, dezvoltând și conturându-și imagini ale lumii subacvatice. Redăm mai jos câteva din căutările, rezultatele și presupunerile actuale ale unor oceanologi, ce lucrează în marile centre științifice de specialitate ale lumii.

În a d î n c u r i l e CONTINENTULUI ALBASTRU

Viața în lumea stabilă și fără anotimpuri a tăcerii și întinericului

Saizei la sută din suprafața solidă a Pământului se află la o adâncime de 2.000 sau chiar mai mult metri sub apă — fundul mării adânc fiind unul dintre cele mai întinse medii ambianțe de pe planeta noastră, dar și cel mai puțin cunoscut și în prezent. Existență complexă, cuprinzând nu numai porțiunea respectivă din scoarța terestră, dar și masele de apă, plantele și animalele care-i sînt specifice, acest mediu se află astăzi sub reflectorul științei moderne. Cercetările oceanografice — și în primul rînd cele mai recente, privind biologia marină — au confirmat, în primul rînd, presupunerile despre existența unui versatilitate vieții la nivelul mării adâncimi. Înălțurînd elementele de legendă, aceste cercetări au arătat că pe fundul mării nu trăiesc monștri, cum se credea în vechime, ci vietuitoare aparținînd aceluiași grupului de animale și în apă puțin adînci, în nămol moale: viermi, crustacee, scoici, melci, arici de mare, meduze, nastrucuri, meduze și pești, iar pe fundurile stîncose, corali, bureți, anemone și alte vietuitoare cântătoare. Cu toate acestea, deși grupurile de animale sînt aceleși, speciile sînt aproape întotdeauna diferite, puține fiind animale sau plante atât de adaptabile încît să poată supraviețui condițiile severe existente în mările adînci. Savanții au reușit să precizeze câteva din trăsăturile morfologice caracteristice animalelor din aceste zone: din cauza absenței luminii, ele sînt de obicei orbe și necolorate, desigur, mulți crab, meduze și arici de mare sînt roșii sau negri. Încă de cînd s-a început studiarea adîncurilor submarine, s-a constatat că, din punct de vedere cantitativ, viața în Europa de nord-vest, de la Atlanticul de nord-vest, de la pîlă, probele luate de la o adâncime de 5.000 m în Marea Sargaseilor au arătat că S.U.A. conține între 6.000 și 23.000 de animale pe metru cub. Din aceste date, confirmate de numeroase

Robert R. HESSLER și Howard L. SANDERS Institutul oceanografic „Woods Hole”, Massachusetts, S.U.A.

hrană puțină, nu trebuie uitat că acestea constituie și un mediu ambiant foarte stabil în care acești factori au rămas la un nivel constant o perioadă foarte îndelungată de timp, fără fluctuații sezoniere sau zilnice. Datorită acestei stabilități, animalele s-au putut adapta condițiilor ostile și comunitățile animale au evoluat treptat, ajungînd la marea diversificarea și specilor pe care o constatăm astăzi. Sînt progrese care nu ne fac totuși să uităm că multe dintre cele mai importante aspecte și întrebări au rămas încă nesoluționate, capitală fiind natura exactă a hranei. Unii savanți au opinat că dacă numai cele mai simple substanțe organice ajung pînă la fundul mării, atunci bacteriile ar putea juca un rol important în transformarea acestor substanțe în protoplasmă comestibilă — dar teoria mai trebuie să fie dovedită. Majoritatea animalelor de la mari adâncimi trăiesc din consumul rămășițelor organice care se acumulează pe fund. Dar, cum e posibil ca atîtea tipuri de animale să trăiască împreună, consumînd în fond aceeași hrană, fără o drastică luptă de exterminare între ele? S-a afirmat că în unele adîncimi există organisme decit în apele puțin adînci. De ce? Nu știm, de asemenea, aproape nimic despre modurile de reproducere a acestor animale, și nici cum de rețede cresc animalele la mari adâncimi, cît trăiesc, cîtă energie este necesară pentru existența lor de zi cu zi. Explorarea abisurilor este dificilă și costisitoare, iar animalele de mari adâncimi, se pare, nu vor fi niciodată prea importante din punct de vedere economic. De aceea, mulți se întrebă de ce trebuie încurajată această activitate. S-ar putea răspunde că omul are dorința intrinsecă de a explora necunoscutul, dar există și un răspuns mai practic. Majoritatea principilor fundamentale ale biologiei, derivate din studiul mediului terestru sau a apelor puțin adînci, vor căpăta o confirmare practică în mările adînci. Chiar dacă la prima vedere nu pare rezonabilă presupunerea că o asemenea varietate ar putea exista în condițiile extreme de răcoare, caracteristice marilor adîncimi (temperaturi apropiate de zero grade, întunecime completă, presiuni copleșitoare,

rine și poate fi cunoscută răspîndirea faunei și viața anumitor animale: au fost văzuți pești care înnoată în poziție verticală și alții care se sprijină, cu înnoțările de fundul mării. În plus, astăzi există posibilitatea de a se face fotografii de foarte bună calitate. Omul este pe cale să obțină, prin observație directă, o documentație foarte importantă asupra unei părți a globului, care, pînă foarte de curînd, a fost cu totul inabordabilă. Viața marină cea mai bogată și cea mai variată se desfășoară în apropierea coastelor, adică în zona litorală, unde probabilitatea de a se exploata mai multe resurse este mai mare. În această zonă, condițiile fizice sînt net diferite de cele din mediul abisal și omul poate scufunda fără mari dificultăți. De mulți ani,

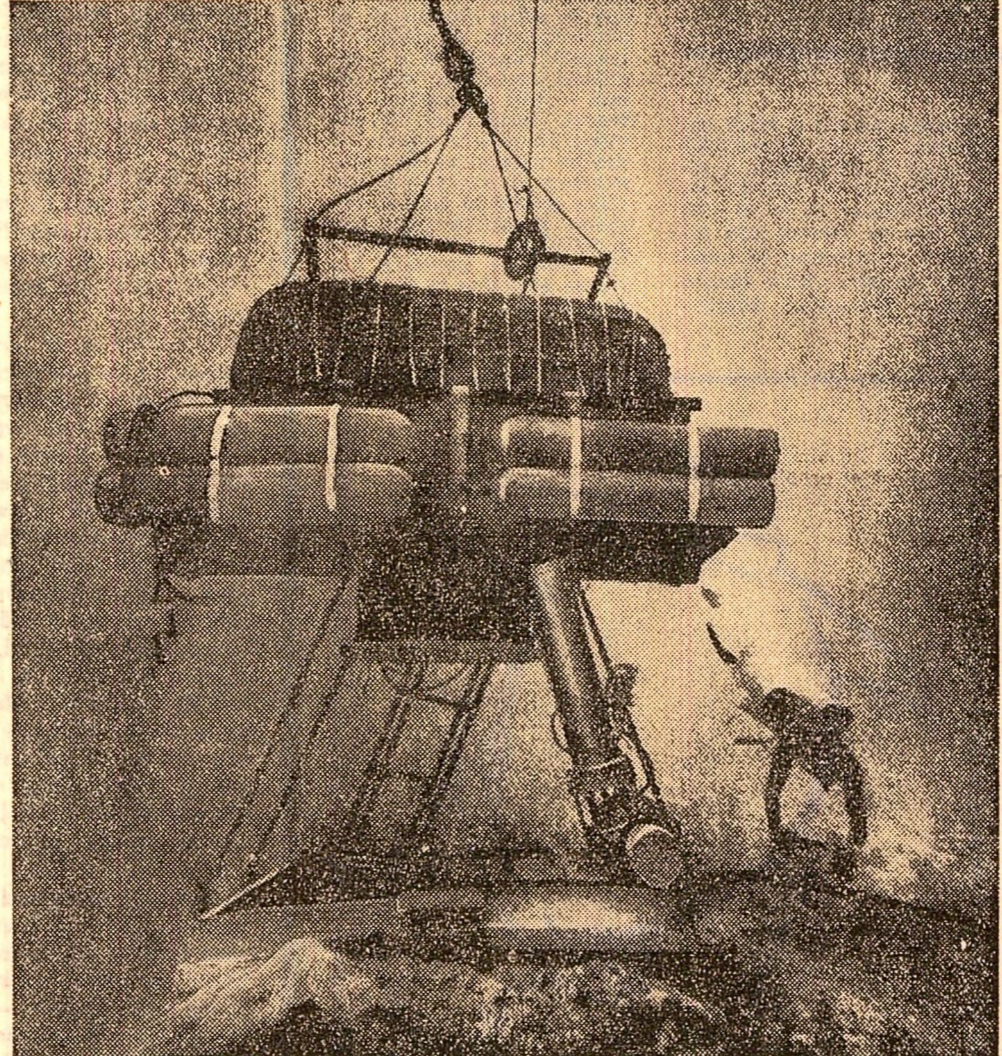
activitatea scufundătorilor înarmați cu autorespiraătoare și desfășoară aici normal și observarea mediului marin poate fi făcută în diferite feluri, în funcție de necesități și de aptitudinile personale. Acum se tinde însă la mal mult. Este vorba să se asigure omului posibilitatea de a trăi și lucra sub mare, un timp relativ îndelungat. Pentru aceasta, firește, se cer rezolvate numeroase probleme tehnice. În primul rînd, trebuie construite case și laboratoare situate la o anumită adâncime, pe fundul mării — bineînțeles, nu în abisuri! Scufundătorii, prevăzuți cu întregul utilaj, pot lăsa o bună parte din acestă în încăperile etanșe, cu pereți solizi și cu ferestre din mediu abisal și omul poate studia comportamentul faunei acvatice. El ar urma să lucreze,

să se hrănească și să doarmă sub apă. În prezent, ne aflăm încă în faza de studii și experimentări; e necesar ca eforturile să fie coordonate. În cadrul Comisiei Internaționale pentru studiul posibilităților de a trăi sub apă, Mării Mediterane (CIESMM) — a cărei membră este și România — a fost creat un comitet pentru studiul posibilităților de a trăi sub apă. Comandantul Yves Cousteau, directorul Muzeului din Monaco, secretar general al CIESMM, vădește o deosebit interes și entuziasm pentru aceste cercetări. Desigur, vor trebui avute în vedere nu numai condițiile tehnice, dar și cele fiziologice, necesare tuturor celor ce vor dori să trăiască în condiții de foarte moderne comunități umane submarine.

considerate rezolvabile. Prin urmare, se poate trece de la folosirea „caselor” subacvatice pentru cercetări cu caracter fiziologic, la efectuarea unor cercetări științifice, bineînțeles la aceeași adâncime. În Uniunea Sovietică, utilizarea „caselor” subacvatice a fost primită cu un mare interes, atît de iubitorii sportului subacvatice, care au efectuat deja câteva experimente de sedere în mici încăperi scufundate, cît și de savanții oceanologilor, care au elaborat programul unei serii de lucrări științifice. În anul 1967 a fost creat primul laborator subacvatic al Academiei de Științe a U.R.S.S., calculat pentru adîncimi de cîteva zeci de metri și pînă la 200 m, unde presiunea aerului pe suprafața planetei Venus va fi aceeași. S-ar putea oare ca experiența acvanauților-oceanologi să servească, în viitor, cosmonauților-planetologi? În zilele noastre s-a demonstrat teoretic și a fost

confirmat de experimentele pe animale că, folosind pentru respirație un amestec de hidrogen și oxigen, este posibilă sederea și activitatea îndelungată a acvanauților la adîncimi și mai mari. Cel mai cunoscut cercetător care a realizat aceste sederi și a realizat acvanauții în zilele noastre pare a fi fost în urmă doar cu 15-25 de ani.

Proportile uriașe ale lucrărilor necesare pentru studiul mării și oceanului, pentru valorificarea în scopuri pasnice a resurselor lor, implică o dezvoltare complexă și utilizarea, în următorii zeci de ani, a tuturor mijloacelor de cercetare, de la sistemul global al sateliților ancorate și vasele subacvatice de mare tonaj, la submarinul de cercetare științific și utilajul cel mai modern necesar asigurării vieții active a omului în adîncuri.

Înconjurați cu tuburi de oxigen și heliu pentru a o alimenta cu „aer”, casa subacvatică a acvanauților este prevăzută cu un puț de acces, care permite echipajului să comunice direct cu marea.

Perspectivile unui inepuizabil „corn al abundenței”

De la Decenatul hidrologiei internațional organizat de UNESCO, care a dat un impuls apreciabil oceanologiei, și pînă la recenta hotărîre a O.N.U. de a crea un comitet pentru studiul folosirii în scopuri pasnice a resurselor oceanului mondial, sau decretarea Decenatului oceanologiei internaționale (1970-1980), s-au obținut rezultate promițătoare și în ceea ce privește utilizarea crescîndă a marilor rezerve și bogății marine. Căci, deși acest vast domeniu produce astăzi puțin, el va putea da miile omenirii cantități imense de materii prime, energie, apă potabilă, medicamente, hrană.

Încă de pe acum, din platforma continentală, care se întinde pînă la 200 m adîncime, se scoate 20 la sută din petrolul folosit în lumea noastră. Practic în urma însoțirii cu regiunea Baku și sfîrșind cu coastele alior-niei sau Africii, pretutindeni s-au găsit zăcămintele de petrol și gaze mai mult sau mai puțin bogate. Se bănuiește că aceste zăcămintele vor fi adînci și mai spre adînc de 200 m, pe taluzul platoului continental. Din acest platur se extrag totodată și minerale deosebit de bogate în plumb, aur, cupru etc și chiar diamante.

Peștii reprezintă un însemnat izvor de proteine de înaltă calitate, înzestrat cu o compoziție amestecului de proteine, fierului și calciului globului. Astăzi, partea cea mai importantă a pescuitului mondial se efectuează în spațiul platformei continentale. În viitor, va sporii pescuitul de larg și se vor selecționa și cultiva în diferite golfuri numai anumite specii de pești și alte animale cu o mare valoare economică: melci, stridii, midii și alte moluște, crevețe, crab, homari și languste.

„Homo subaquaticus” învinge barierele fiziologice

În timpul colectării materialelor, cercetătorul trebuie, în primul rînd, să vadă, iar în al doilea rînd, să poată dirija unele sale. Tehnica modernă a creat posibilitatea de a folosi, în acest scop, televiziunea și telecomanda prin cablu, sau printr-un canal acustic de legătură. În anul 1967, în cadrul Institutului de oceanologie al Academiei de Științe a U.R.S.S. a fost creat un manipulator de televiziune. Cestii uriau cu tehnica cinematografului de cercetări sînt astăzi în măsură să coboare pe om la mari adîncimi, în ocean, numai că numărul lor este încă limitat la cîtevazeci în toată lumea. Nu există însă nici un fel de îndoielă că submarinile înzestrate cu reflectoare puternice, cu tehnici cinematografului, vor deveni, în anii următori, unul dintre cele mai importante mijloace pentru studiul adîncurilor oceanului. Dar va putea omul să

coabore la mari adîncimi, fără a mai fi acșuns în interiorul corpului de otel al aparatului de scufundat? Va putea el să înnoată liber în masa de apă? În principiu, adaptarea ar fi posibilă, deoarece aceeași presiune se formează și în interiorul țesuturilor corpului său, care, într-o măsură considerabilă, are o structură asemănătoare cu cea a apei.

Totuși, respirația omului sub mari presiuni duce la o rapidă dilatare în sine și țesuturi a aerului, iar la o rapidă scădere a presiunii se produce o adevărată „fibroză”, o degajare puternică de gaze, ce creează simptomele grele ale „bolii conchonice”. Pentru prevenirea acesteia este necesar să se realizeze o decomprimare, adică scufundările să fie însoțite de mult timp de multe oare, sau chiar zile, la o presiune coborîtă treptat. Pentru a scurta timpul de decomprimare,

ne, elvețianul Keller a propus schimbarea gradată a compoziției amestecului de aer respirat. Pionierul acvanauticii, francezul Yves Cousteau, a ales o altă cale: el s-a servit de fapt de o durată mai mare de sedere a omului la adîncime și în acest fel timpul necesar decomprimării nu se mărește. De aici s-a născut ideea „caselor” subacvatice — laboratoare în care oamenii să trăiască un timp îndelungat, cît puțin cîteva săptămîni, la o presiune a amestecului de aer egală cu presiunea apei de la adîncimea la care se află „casa”. Îmbărcînd scafandrii și un ușor costum termoprotector, cercetătorul poate să iasă cu ușurință din locuința subacvatică, să lucreze la adîncime, iar apoi să se întoarcă din nou la ea. Decomprimarea este necesară doar o singură dată, atunci cînd omul se întoarce la suprafața mării.

Experiența acvanauților condusă de Cousteau, care au trăit cîteva săptămîni în casa subacvatică „Preoninens-3”, la o adîncime de 100 m, respirînd un amestec de heliu și oxigen, a demonstrat că principalele probleme fiziologice ce apar în timpul sederii oamenilor la asemenea adîncimi pot fi

resoluate. Într-unul din cele mai recente studii de fiziologie marine utile. Este în curs de elaborare aparatura pentru utilizarea „observatorului subacvatic”, se fac studii amănunțite asupra reliefului solului și vegetației fundului marin în regiunea lucrărilor; se dezvoltă probleme legate de selecționarea obiectivelor biologice pentru „forma subacvatică” și posibilitățile de transplantare a unor organisme din alte mări. Fără îndoială, omul se va adapta și unor adîncimi mari mari. Astăzi, bizundu-se pe „casa” subacvatică, el poate acționa, pe întregul bancul continental, la adîncimi pînă la 200 m, unde presiunea aerului atinge 20 de atmosfere. După datele stărilor cosmice sovietice, presiunea aerului pe suprafața planetei Venus va fi aceeași. S-ar putea oare ca experiența acvanauților-oceanologi să servească, în viitor, cosmonauților-planetologi? În zilele noastre s-a demonstrat teoretic și a fost

De la scafandru, la „casa submarină”

Tot mai mult cresc cerințele alimentare și de materii prime minerale ale omenirii, iar perspectivele „exploziei demografice” ridică tot mai multe probleme de viitor. Iată de ce, în ultimii ani, cercetătorii din multe țări ale lumii și-au concentrat atenția asupra resurselor biologice și minerale ale oceanelor — rezerve de pește, de plancton, de alge, de zăcămintele de petrol și de metale grele aflate în bancul continental; concretizîndu-le în fier, mangan și polimetale de pe fundul oceanic, mineralele de crom din lanțurile muntoase subacvatice, elementele rare din sarea marină etc. Dar valorificarea rațională și economică a acestor resurse reclamă vaste cercetări oceanografice.

Terminul „abis” este folosit adeseori în mod înexact: pentru a se ajunge la abisul propriu-zis, trebuie coborît la o adîncime de cel puțin 1.000 m. De aceea, nu numai savanții ca biologii, hidrobiologii sau

semenea animal sau fost capturate însă cu utilaje speciale și, evident, nu au putut fi examinate în stare vie cîci pînă nu de mult a fost imposibilă o viziune directă asupra mediului lor de viață. Este cu totul justificată dorința omului de a cobori el însuși în adîncuri, pentru a vedea cu propriii săi ochi aspectul fundului mării și organismele care îl populază, de a imagina și realiza mijloacele tehnice necesare scufundărilor. În preajma anului 1930, Societatea zoologică din New York a organizat expediția W. Beebe în Atlantic, cu batisfera, care s-a scufundat pînă aproape de 1.000 m. După război s-au construit batiscaurile franceze și batiscaful „Trieste”, cu care belgianul Piccard a coborît pînă în cele mai mari abisuri ale Pacificului. Recent, „farfuria scufundătoare” a lui Cousteau a permis explorări de interes deosebit, care contribuă cu succes. Deci, putem admira peisajele subma-

prof. dr. Enrico TORTONESE directorul Muzeului de istorie naturală din Genova (Italia)

viața internațională

VIETNAMUL DE SUD

PIERDERI GRELE SUFERITE DE TRUPELE AMERICANE

SAIGON 17 (Agerpres). — Un purtător de cuvânt al comandamentului militar al S.U.A. a declarat că trupele americane au suferit luni în apropiere de baza „Rockpile”, situată la aproximativ 7 km sud de zona demilitarizată, una din cele mai grele înfringeri din ultimele luni.

După o serie de atacuri consecutive, patrioții cu scos din luptă peste 150 de militari americani. Prima luptă a durat peste trei ore, iar după o pauză forțele patriotice

au reluat bombardamentele asupra bazei imobilizând întregul efectiv al trupelor americane. Nici un elicopter trimis în sprijinul pușcașilor marini al S.U.A. nu a putut pătrunde prin barajul de foc al artileriei patrioților.

În cursul ultimelor 48 de ore, relatează agenția France Presse, zona muntoasă din jurul bazei americane „Rockpile” și de la Khe Sanh a fost teatru la numeroase și violente ciocniri între patrioți și trupele americano-saigoneze. Alte lupte au avut loc luni și marți în regiunea cimpilor de coastă până la sud de localitatea Da Nang și în provincia Tay Ninh. Astfel, lupte înverșunate s-au înregistrat în regiunea Huan Quang, la 17 km sud de Da Nang, ambele părți suferind pierderi în oameni și materiale. De asemenea, la sud de Tay Ninh un convoi american a fost atacat prin surprindere de patrioți. Atacul s-a soldat cu grele pierderi de partea americană. În aceeași regiune, a fost întreprins un alt atac împotriva unei tabere a trupelor de infanterie americane. Totodată, în apropiere de localitățile Ben Cui și Trang Bang, pe calea rutieră dintre Saigon și Tay Ninh, au avut loc luni și marți numeroase acțiuni de hărțuire.

Bilanț al succeselor forțelor patriotice laotiene

XIENG KUANG 17 (Agerpres). — Agenția de presă Khaosan anunță că la 7 septembrie s-a desfășurat în regiunea eliberată Lao din Laos cea de-a treia Conferință națională consultativă a Partidului Neo Lao Haksat și a forțelor patriotice neutraliste. Lucrările conferinței au fost deschise de prietul Sufanuvong, președinte al Comitetului Central al Partidului Neo Lao Haksat, care a relevat în discursul său caracterul durabil al unității realizate în sinul forțelor patriotice laotiene și succesele dobândite de ele în cei trei ani ce s-au scurs de la prima conferință națională. Prietul Sufanuvong a omagiat, de asemenea, lupta eroică a poporului vietnamez împotriva agresiunii S.U.A. Colonelul Sunnalaou, comandant șef al forțelor armate neutraliste, și generalul Boupha, comandant al forțelor neutraliste din regiunile superioare ale Laosului, au prezentat apoi rapoarte privind creșterea rindurilor forțelor neutraliste în ultima perioadă și cooperarea tot mai strinsă a acestora cu forțele Partidului Neo Lao Haksat.

Premierul Venezuelei a conferit cu vicepreședintele Gheorghe Rădulescu

CARACAS 17 — Trimisul special Agerpres, Vasile Oros, transmite: La 16 septembrie, delegația guvernamentală română condusă de Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, a început convorbirile oficiale cu primul ministru și ministrul relațiilor interne al Venezuelei, Reinaldo Leandro Mora, cu ministrul afacerilor externe, Ignacio Iribarren Borges, și cu ministrul mine-

lor și hidrocarburilor, Jose Antonio Mayobre. În cursul convorbirilor, care s-au desfășurat într-o atmosferă cordială, s-a scos în evidență interesul ambelor părți pentru dezvoltarea relațiilor între România și Venezuela în diferite domenii de activitate. În aceeași zi, Gheorghe Rădulescu, însoțit de membri ai delegației, a depus o coroană de flori la Panteonul Național al Venezuelei.

NIGERIA

Biafrezii mai dețin un singur oraș

LAGOS 17 (Agerpres). — Agenția U.P.I. anunță că trupele federale nigeriene au ocupat luni Owerri, unul din ultimele două orașe care se mai aflau în mâinile trupelor biafrez. Se relatează că trupele federale au atacat din două direcții și că au întâmpinat o vie rezistență. În prezent, biafrezii mai dețin un singur oraș, Umuhia, în care sînt concentrate ultimele trupe ale generalului Ojukwu.

Cu două săptămîni în urmă, orașul Aba, situat la 40 mile de Umuhia, a fost capturat de forțele federale care au preluat controlul și asupra „culoarului” Uli Ibi, folosit de echipa Crucii Roșii pentru transportul alimentelor destinate populației biafrez ce

se află într-o situație tragică. Situația militară a biafrezilor este din ce în ce mai grea. Cu toate acestea, liderul biafrez, Odumegwu Ojukwu, a reafirmat într-o declarație transmisă de postul de radio „Vocea Biafrez” hotărîrea de a nu renunța la secesiune. În ultimele zile circula intens relatări în legătură cu faptul că oficialitățile biafrez ar intenționa să constituie un guvern în exil pentru a asigura desfășurarea acțiunilor de guerrilă împotriva trupelor federale, în cazul în care acestea ar prelua controlul asupra întregului teritoriu biafrez.

VIZITA LUI J. SMRKOVSKY ÎN ÎNTRINDERI DIN PRAGA

PRAGA 17 (Agerpres). — J. Smrkovsky, președintele Adunării Naționale a R. S. Cehoslovacie, a făcut luni o vizită la întreprinderea „Avia” și la uzina „G. Dimitrov” din Praga, unde s-a întâlnit cu conducătorii uzinei, cu activii ei de partid și sindical. Cu acest prilej, J. Smrkovsky a vorbit despre unele aspecte ale situației actuale și despre sarcinile de viitor.

CONSILIUL PENTRU COMERȚ ȘI DEZVOLTARE AL N.C.T.A.D.

Industriaizarea, factor sential al proesului economic

Cuvîntarea prezentantului rian

GENEVA 17 — Corespondentul Agerpres, H. Aman, transmite: Luînd cuvîntul cadrul plenar al celei de-a 7-a Sesiuni a Consiliului pentru Comerț și Dezvoltare al N.C.T.A.D., șeful român Damian Lescu a ocupat de problemele celui de-al 2-lea deceniu al dezvoltării. El subliniază că principala direcție a dezvoltării este industriaizarea, creșterea producției agricole fiind direct legată de dezvoltarea industriei. Aceste elemente, a președinte, trebuie să constituie pivoț central al programului celui de-al 2-a deceniu al dezvoltării. O atenție importantă la creșterea economică poate aduce, prin intermediul cooperării internaționale economice, financiare, industriale și tehnice — complement al eforturilor naționale. Această cooperare trebuie să se concentreze în spiritul respectării principiilor suveranității și independenței naționale, al neamestecului în serile interne, egalității în drepturi și avantajului reciproc. În cursul ul de-al 2-lea deceniu de dezvoltare a spus vorbitorul, este, de asemenea necesar să se adopte măsuri de natură să asigure accesul mai larg la piețe al produselor țării în care de dezvoltare, prin eliminarea cotelor tarifare și neta-

ÎN SPIRITUL UNITĂȚII AFRICANE

CORESPONDENȚA DIN ALGER DE LA C. BENGHA

A cincea conferință de guverne al țărilor membre ale Organizației Unității Africane, care și-a început lucrările la Alger, a fost una dintre cele mai reprezentative întruniri de acest fel. Au fost prezenți 17 șefi de state, 9 prim-miniștri, 13 miniștri de externe, în total 39 de șefi de delegații din 40 de țări membre. Problema războiului din Nigeria, aceea a folosirii mercenarilor în scopuri intervenționiste în diferite țări africane, problema declarării Africii „zonă nenuclearizată”, aceea a propunerii privind alegerea unui reprezentant african în postul de președinte al celei de-a 24-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. au reținut în mod deosebit atenția participanților la conferința de la Alger.

Una din multele rezoluții și recomandări adoptate se referă la problemele decolonizării complete a Africii și în speță la teritoriile aflate încă sub dominația colonială portugheză. Rezoluția condamnă blocul financiar și monopolurile occidentale care sprijină Portugalia pentru a face față eforturilor de război în Africa și, în felul acesta, împiedică dobîndirea independenței de către popoarele din așa-zisele „teritorii portugheze” de pe continent. Totodată, după cum se arată în rezoluție, cercurile reacionare internaționale sprijină regimurile rasiste ale minorităților albe din Africa de sud și Rhodesia care aplică odioasa politică de apartatheid. Rezoluția cere grupului african pe lângă O.N.U. să acționeze pentru sancționarea Portugaliei de că-

tre organizația internațională. Întrunirea la nivel înalt de la Alger, fecundă în discuții și decizii, a fost pentru succesele obținute în lupta împotriva dominației coloniale și rasiste, face apel la toate forțele antiimperialiste de pe continent să-și strîngă rîndurile pentru a apăra față de colonialiștii și a grăbi eliberarea tuturor țărilor din Nigeria, aceea a folosirii mercenarilor în scopuri intervenționiste în diferite țări africane, problema declarării Africii „zonă nenuclearizată”, aceea a propunerii privind alegerea unui reprezentant african în postul de președinte al celei de-a 24-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. au reținut în mod deosebit atenția participanților la conferința de la Alger.

Totodată, țările participante au arătat că vor face demersuri pe lângă statele membre ale N.A.T.O. pentru ca acestea să sisteze ajutorul militar acordat Portugaliei. Problema nigeriană a constituit unul din subiectele politice cele mai mult dezbătute la conferința de la Alger. Un comitet consultativ al O.U.A. asupra Nigeriei, înființat anul trecut, a supus conferinței șefilor de state și guverne africane un raport în această privință, conferința s-a pronunțat pentru unitatea și integritatea teritorială a Nigeriei. Documentul adoptat face dovada unui larg spirit de înțelegere și conciliere, animat de dorința de a se pune capăt uneia din cele mai mari drame ale Africii: drama nigeriană. Autoritățile secesiioniste biafrez și autoritățile federale sînt chemate să coopereze în vederea restaurării păcii și unității nigeriene. Țările membre ale O.N.U. sînt chemate să se abțină de la orice acțiuni care ar putea dauna unității, integri-

Pentru restabilirea drepturilor legitime ale R. P. Chineze la O.N.U.

NEW YORK 17 (Agerpres). — Un gp de 11 țări membre ale O.N.U. au prezentat oficial luni Secretariatului acestei organizații, cererea de a se înscrie pe ordinea de zi a viitoare sesiuni a Adunării generale problema „restabilirii drepturilor legitime ale Republicii Populare Chineze la Națiunile Unite”. Din acest grup fac parte Albania, Algeria, Cambodgia, Coreea (Brazzaville), Cuba, Guineea, Malawi, România, Siria, Mauritania și Yemenul de sud.

COMUNICAT COMUN SOVIETO-BULGAR

MOSCOVA 17 (Agerpres). — La Moscova a fost dat publicității comunicatul privind convorbirile purtate la 16 septembrie la Moscova de Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al P.C.B., președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Bulgariei, și Jivko Jivkov, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.B., prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, cu Leonid Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., Alexei Kosighin, membru al Birou-

lui Politic al C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri, și Konstantin Katuşev, secretar al Comitetului Central. În cursul convorbirilor, se arată în comunicat, a avut loc un schimb de păreri în probleme privind dezvoltarea colaborării între cele două țări, între U.R.S.S. și Bulgaria, în legătură cu unele probleme ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Tirgul internațional de la Alger

Pavilionul României distins cu medalia de argint

ALGER 17 (Agerpres). — Cea de-a 5-a ediție a Tîrgului internațional de la Alger s-a încheiat luni seara. Alături de țara gazdă, la actuala ediție a tîrgului au participat firme din 20 de state. România a fost prezentă pentru a treia oară cu un pavilion în care au fost expuse produse industriale, mașini-

unelte, între care strunguri carusel, mașini pentru prelucrarea lemnului, motoare electrice, tractoare, camioane, „Carpapi”, bunuri de larg consum, produse cosmetice, machete ale unor complexe industriale, produse chimice etc. Ceremonia închiderii oficiale a tîrgului s-a desfășurat în pre-

zența președintelui Consiliului Revoluției, Houari Boumediene, a conducerii F.L.N. și a membrilor guvernului algerian. Cu această ocazie au fost acordate premiile Pavilionului României a primit o diplomă de onoare și medalia de argint a celei de-a 5-a ediții a Tîrgului internațional de la Alger.

agențiile de presă transmit:

Mrți a sosit la Viena Mirela Malita, adjunct al ministrului afacerilor externe al Republicii Socialiste România, la invitația Societății austriece pentru politică externă și relații internaționale. Ministrul afacerilor externe al Austriei, Kurt Waldheim, a oferit o masă în cinstea ministrului român. Seara, în Palatul Palf din Viena, Mirela Malita a ținut conferință despre „Rolul organizațiilor internaționale în promovarea cooperării între state”. Conferința a ținut probleme actuale ale cooperării internaționale și cadrul instituțional care o serveste. În rîndul asistei erau prezenți: Kurt Waldheim, ministrul afacerilor externe al Austriei, Wîried Platzer, secretarul general al Sdetății austriece pentru politică externă și relații internaționale, Bruno Piernann, președintele grupului parlamentar al Partidului Socialist din Austria.

Președintele Vecei Executive Federale Iugoslave, Mika Spiljak, a primit la Zagreb pe ministrul industriei al Franței, André Bécourt, și pe ministrul comerțului exterior al Italiei, Carlo Russo, care se află în Iugoslavia cu prilejul Tîrgului internațional de la Zagreb. Pe de altă parte, se anunță că președintele Skupștinei Federale a R.S.F. Iugoslavia, Milentje Popovici, a primit la Belgrad pe Horace King, președintele Camerei Comunelor a Parlamentului britanic, care se află într-o vizită oficială în Iugoslavia.

„programului Plowshare” de folosire a energiei nucleare în scopuri pasnice. Aceasta a fost a 24-a explozie nucleară subterană anunțată anul acesta de S.U.A.

La Nisa au luat sfîrșit lucrările celei de-a 18-a conferințe Pugwash. La dezbatere au participat aproximativ 100 de oameni de știință din peste 30 de țări, printre care și din România. Conferința a adoptat o serie de rezoluții referitoare la situația din Orientul Apropiat, Nigeria, Vietnam și altele.

Ministrul de interne al R. F. a Germaniei, Ernst Benda, a declarat că a fost deschisă o anchetă asupra constituționalității partidului de extremă dreaptă național-democrat. El a arătat că în cazul cînd vor fi descoperite suficiente dovezi privind activitatea neo-nazistă a acestui partid va cere tribunalului constituțional federal interzicerea acestuia.

Statele Unite au efectuat ieri o explozie nucleară subterană care a avut loc la polișonul special din statul Nevada. Un purtător de cuvînt al Comisiei pentru energia atomică a S.U.A. a declarat că explozia s-a desfășurat în cadrul

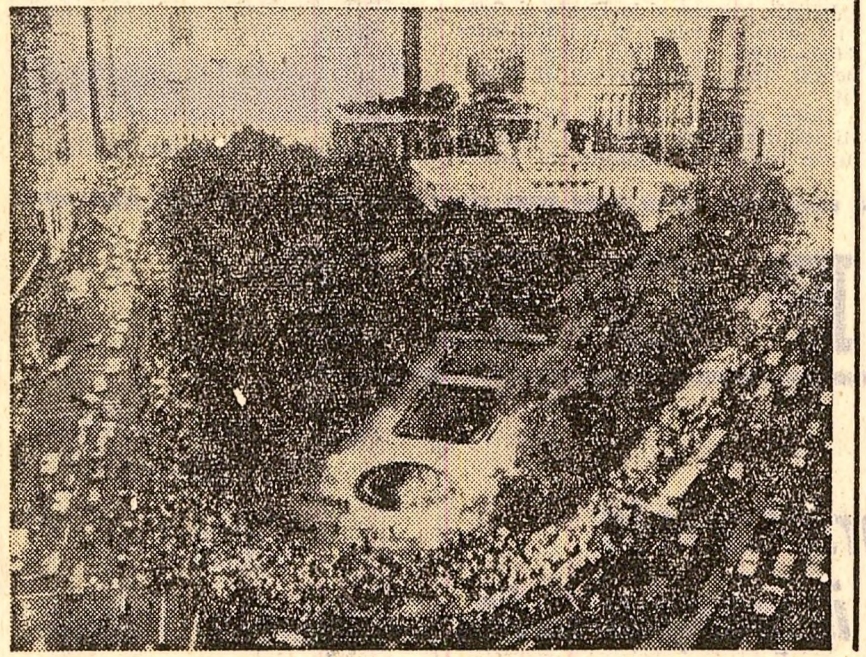

Ploile torrențiale care continuă de trei zile neîntrerupt în Anglia au făcut devalerate ravagii. Din pricina inundațiilor, patru persoane și-au pierdut viața și s-au înregistrat mari pierderi de bunuri materiale. Cele mai lovite sînt regiunile din sud-estul Angliei. Circulația pe drumurile publice a fost întreruptă în numeroase regiuni, iar mai multe aeroporturi sînt acoperite de apă. Autoritățile, ajutate de unități militare, acționează pentru a veni în ajutorul sinistratilor

Cel de-al 5-lea Colocviu Internațional „Ampère”, a avut loc la Roma și a avut ca temă rolul atomului și moleculii în cercetările radioelectrice, și-a început lucrările în orașul francez Grenoble. La această dezbateri iau parte 50 de fizicieni din întreaga lume, dintre care și din România.

Directorul Agenției naționale pentru aeronautică și spațiu cosmic (N.A.S.A.), James Webb, a demisionat din această funcție, demisie care va deveni efectivă la 7 octombrie, cu patru zile înainte zborului navei americane „Apollo-7”. La întrebările ziariștilor, el s-a mulțumit să declare că nu a fost satisfăcut cu programul spațial american și că, după părerea sa, Statele Unite se află pe locul 2 în cursa pentru spațiul cosmic.

La Delhi a avut loc prima întrunire consultativă dintre reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe al U.R.S.S. și Ministerului de Externe al Indiei, anunță agenția T.A.S.S. Cu

Aproape 15 000 de persoane au demonstrat recent prin fața primăriei din New York în semn de solidaritate cu profesorii aflați în grevă

Franța se pronunță pentru dezvoltarea relațiilor Est-Vest

DECLARĂ MICHEL DEBRÉ

PARIS 17 (Agerpres). — Luînd cuvîntul la un dejun la Asociația presei diplomatice franceze, ministrul afacerilor externe al Franței, Michel Debré, s-a pronunțat pentru dezvoltarea procesului de destindere, în special în domeniul economic, între țările din apusul și răsăritul Europei. În legătură cu candidatura Angliei la Piața comună, ministrul francez a adoptat o poziție negativă, pronunțîndu-se doar pentru constituirea unei comisii speciale a celor șase care să ia în discuție problema. El a declarat că Franța va rămîne membră a N.A.T.O., dar nu-și va schimba poziția în problemele retragerii din organizația militară atlantică.

Prin orașul de la poalele Anzilor

Străjuțită la sud și la vest de imensitatea oceanului, la răsărit de lanțul masiv al Anzilor Cordillieri, iar la nord de întinderile aride ale pustului Atacama, Chile, „Iara de la capătul pămîntului”, cum au botezat-o indienii ayamară, se desfășoară pe o fisie îngustă dar care se întinde pe o porțiune de aproape două treimi din lungimea țării, pe continentul sud-american. La Santiago, capitala țării, așezată pe un platou de la poalele Anzilor, la întretăierea principalelor căi de comunicație ale țării, societatea clădirilor masive, din culoare închisă, se îmbină armonios cu nota de exotism oferită de vegetația abundență, de palmieri uriași ce mărginesc bulevardele și aleile. Poate acest exotism e subliniat și mai mult de tabloul neobișnuit pentru un european, al pietelor și magazinelor ce etalează întreaga gamă de produse pe care o oferă zonele geografice și anotimpurile atât de variate ale țării.

Caracteristica orașului o constituie clădirile cu ziduri groase, uneori pînă la 2 metri, menite să reziste puternicelor mișcări seismice ce frîmîntă această zonă. Din cele mai considerabile, majoritatea clădirilor din centru sînt construite pe cite un cvartal întreg și străbătute, în lung și lat, de o rețea de pasaje în interiorul cărora se desfășoară o intensă activitate comercială. Aici sînt plasate îndesite edificii im-

Însemnări de călătorie din Chile

Aceste relieve sînt însă pierdute printre edificiile orașului modern. În același timp, străbînd Santiago, nu poți să nu observi izbitoarea contrast dintre vilele elegante din inima orașului și cartierele periferice, „callampas”, unde în spatele clădirilor în formă de cub, cu rezervoare de apă deasupra teraselor, se îngrămădesc cocioabele celor săraci. Situat în inima bogatei regiuni „El Centro”, unde se află principalele orașe ale țării, Santiago nu este numai centrul politic și administrativ al țării. Aici se concentrează și o mare parte a economiei. Îndesite întreprinderi constructoare de mașini, ale industriei ușoare și de con-

serve. La Santiago se află, de asemenea, sediul puternicelor companii ce exploatează zăcămintele de cupru, fier, salpetru și cărbune. Aceste zăcămintele constituie una din principalele bogății ale țării. Cuprul reprezintă, de pildă, 80 la sută din exportul de materii prime și dă 10 la sută din venitul național. În minele de cupru, majoritatea concesionate societăților străine, cu participarea statului chilian în proporție de 50 sau 51 la sută, lucrează peste 45 000 de muncitori.

Chile a fost una dintre primele țări latino-americane care și-au creat un organ de stat central pentru studierea problemelor dezvoltării și planificării economiei naționale. Sînt cunoscute eforturile autorităților chilene în ce privește sprijinirea participării statului la exploatarea bogățiilor subsolului. Totodată, înfruntîndu-se opoziția înverșunată a mosierimii, au fost împărțite importante suprafețe de teren agricol țărănilor. Cu toate acestea, datorită infiltrării continue în toate ramurile activității economice a capitalului străin atras de marile bogății ale țării, statul chilian întâmpină greutăți în realizarea programului de dezvoltare propus. Eforturile spre înfăptuirea în continuare a reformei agrare, spre reducerea tutelei străine asupra vieții economice, se bucură de sprijinul tuturor forțelor progresiste din țară. Ing. Don BALOTESCU